

320187 Prepositiot tarinoissa

Tavoitteet:

- Sijainti- ja suhdekäsitteiden oppiminen
- Sijainti- ja suhdekäsitteiden tunnistaminen ja tuottaminen
- Jokapäiväisten tilanteiden kuvaileminen
- Tarinoiden ja korttien yksityiskohtien tunnistaminen ja kuvaileminen

Harjoitusehdotuksia:

- Sijainti- ja suhdekäsitteiden etsiminen kuvista.
- Korteissa esiintyvien sijainti- ja suhdekäsitteiden käyttäminen muissa yhteyksissä, esimerkiksi: mikä muu voi olla uunin sisällä? Mitä muuta verhon takana on?
- Sijainti- ja suhdekäsitteiden yhdistäminen substantiiveihin, esimerkiksi: Kaapin päällä, kaapissa, kaapin edessä.
- Kuvien ja niiden tapahtumien yksityiskohtainen tarkastelu ja kuvailu
- Korttien tilanteiden kaltaisista oman elämän tapahtumista kertominen
- Korttien tarinoiden läpileikkiminen. Leikissä kannattaa kiinnittää huomiota siihen, että kuvasarjan sijainti- ja suhdekäsitteet sanotaan ääneen ja lapset näyttävät itse, kuinka sijainti- ja suhdekäsite liittyy esimerkiksi huoneessa oleviin tavaroihin.
- Ratkaisujen keksiminen arkipäiväisiin ongelmatilanteisiin, esimerkiksi: suru, riita, varkaus, pelästyminen, vahingot.

Paketin sisältö:

18 värillistä piirrettyä tarinaa, joista jokainen koostuu 4 kortista. Yhteensä 72 kuvakorttia, koko 9 x 9 cm. Kaikissa samaan tarinaan kuuluvissa korteissa on takana sama ensimmäinen numero (1-18). Samaan tarinaan kuuluvien korttien järjestys määräytyy siten, että tarinan kaksi ensimmäistä korttia muodostavat tarinan alun, ja kaksi viimeistä korttia (merkitty sinisellä tai punaisella kolmiolla kortin vasemmassa alareunassa ja A:lla tai B:llä kortin takana) ovat kaksi vaihtoehtoista loppua tarinalle.

Käytetyt sijainti- ja suhdekäsitteet

Tarina		
1	sisällä	päällä
2	päällä	välissä
3	edessä	takana
4	alapuolella	vieressä
5	vieressä	yläpuolella
6	vieressä	yläpuolella
7	päällä	takana
8	välissä	alapuolella
9	yläpuolella	alapuolella
10	alapuolella	takana
11	takana	välissä
12	päällä	vieressä
13	sisällä	edessä
14	sisällä	välissä
15	sisällä	päällä
16	takana	alapuolella
17	vieressä	edessä
18	edessä	yläpuolella

Tarinat

1. Pipareja leipomassa (sisällä, päällä)

Äiti ja lapsi leipovat pipareja. He leikkaavat taikinaa muoteilla. Kissa katsoo vieressä kiinnostuneena. Vaihtoehto A: Äiti työntää piparit uuniin. Vaihtoehto B: Äiti ja lapsi ovat työntämässä piparit uuniin, kun kissa hyppää pöydälle taikinan päälle.

- 1.1 Äiti leipoo taikinaa kulhossa (kulhon sisällä).
- 1.2 Taikina on levitetty pöydälle (pöydän päällä).
- 1.3 Äiti työntää piparit uuniin (uunin sisällä).
- 1.4 Kissa hyppää pöydälle (pöydän päälle) / taikinan päälle.

2. Mummon sormus (päällä, välissä)

Mummo ja tyttö pelaavat puutarhassa korttia. Mummo on ottanut sormuksensa pois sormestaan. Sormus tippuu pöydältä ja kierii kivien väliin. Harakka katselee sormusta puusta. Vaihtoehto A: Harakka ottaa sormuksen ja lentää puuhun. Vaihtoehto B: Tyttö löytää sormuksen kivien välistä.

- 2.1 Sormus on pöydällä (pöydän päällä).
- 2.2 Sormus tippuu kivien väliin (kivien välissä).
- 2.3 Harakka lentää sormus suussaan puuhun.

2.4 Tyttö löytää sormuksen kivien välistä (kivien välissä).

3. Kummitus (edessä, takana)

Poika seisoo hyllyn edessä, kun yhtäkkiä kummitus pomppaa esiin verhon takaa. Vaihtoehto A: Poika on peloissaan. Vaihtoehto B: Lakana tippuu kummituksen päältä ja alta paljastuu tyttö. Poika nauraa.

- 3.1 Poika seisoo hyllyn edessä (hyllyn edessä).
- 3.2 Kummitus pomppaa verhon takaa (verhon takana).
- 3.3 Poika laittaa kätensä kasvojensa eteen (kasvojen edessä).
- 3.4 Kummitus pakenee kirjoituspöydän taakse (kirjoituspöydän takana).

4. Siili vaarassa (alapuolella, vieressä)

Poika löytää siilin päiväkodin pihalta. Poika pysäyttää huoltotyöntekijän puskutraktorin, jottei huoltotyöntekijä ajaisi siilin yli. Vaihtoehto A: Lapsi pelastaa siilin. Vaihtoehto B: Huoltotyöntekijä pelastaa siilin käyttämällä puskutraktorin kauhaa.

- 4.1 Siili piileskelee lehtien alla (lehtien alapuolella).
- 4.2 Poika seisoo puskutraktorin vieressä (traktorin vieressä).
- 4.3 Poika nostaa siilin puun alle (puun alapuolella).
- 4.4 Huoltotyöntekijä nostaa siilin puskutraktorin kauhaan pensasaidan vieressä (pensasaidan vieressä).

5. Sirkuspellet (vieressä, yläpuolella)

Pellet pelleilevät sirkusareenalla. Pieni pelle venyttelee jalkaansa ja iso pelle kompastuu siihen kävellessään sen yli. Vaihtoehto A: Iso pelle teeskentelee, että on satuttanut itsensä. Vaihtoehto B: Pellet nauravat yhdessä ison pellen kompuroinnille.

- 5.1 Pieni pelle istuu sohvan vieressä (sohvan vieressä).
- 5.2 Iso pelle yrittää astua pienen pellen jalan yli (jalan yläpuolella).
- 5.3 Iso pelle seisoo pienen pellen yllä (pellen yläpuolella).
- 5.4 Iso pelle istuu pienen pellen vieressä (pellen vieressä).

6. Nuotiopaikalla (vieressä, yläpuolella)

Perhe valmistelee ateriaa nuotiopaikalla. Kun vanhemmat yrittävät nostaa ritilää nuotion ylle, äiti astuu kepin päälle. Vaihtoehto A: Kaikki on hyvin. Perhe seisoo nuotion ympärillä ja syö. Vaihtoehto B: Ritilä ja makkarat tippuvat maahan.

- 6.1 Isä seisoo nuotion vieressä (nuotion vieressä).
- 6.2 Isä ja äiti pitelevät ritilää nuotion yläpuolella (nuotion yläpuolella).
- 6.3 Makkarat paistuvat nuotion yllä (nuotion yläpuolella).
- 6.4 Makkarat tippuvat muurahaispesän viereen (muurahaispesän vieressä).

7. Keinumassa (päällä, takana)

Poika haluaa keinua. Hänen siskonsa antaa vauhtia. Vaihtoehto A: Poika tippuu keinusta. Vaihtoehto B: Keinuminen on niin hauskaa, että siskokin haluaa keinua.

- 7.1 Poika istuu keinussa (keinun päällä).
- 7.2 Sisko seisoo keinun takana (keinun takana).
- 7.3 Poika tippuu maahan keinusta (keinun päällä).
- 7.4 Sisko kiipeää keinuun pojan taakse (pojan takana).

8. Hauska huopa (välissä, alapuolella)

Kolme lasta leikkii leluilla pöydällä. Poika löytää huovan ja piilottelee siihen kääriytyneenä pöydän alla. Vaihtoehto A: Yksi lapsista katsoo pöydän alle. Vaihtoehto B: Yksi lapsista varastaa huovan pojalta ja heittää sen muiden lasten väliin.

- 8.1 Poika löytää huovan laatikoiden välistä (laatikoiden välissä).
- 8.2 Poika piilottelee huovan alla (huovan alapuolella).
- 8.3 Poika ryömii pöydän alle (pöydän alapuolella).
- 8.4 Tyttö heittää huovan lasten väliin (lasten välissä).

9. Leijon lennätystä (yläpuolella, alapuolella)

Lapset lennättävät leijaa. Tyttö kompastuu ja päästää irti leijon narusta. Vaihtoehto A: Leija nostaa pojan ilmaan. Vaihtoehto B: Leija tippuu maahan ja menee rikki.

- 9.1 Lapset leikkivät niityllä.
- 9.2 Tyttö kompastuu kiveen ja kaatuu sen yli (kiven yläpuolella).
- 9.3 Poika leijailee niityn yllä (niityn yläpuolella).
- 9.4 Surulliset lapset katsovat alas maassa rikkinäisenä makaavaa leijaansa (lasten alapuolella).

10. Leikitään piilosta (alapuolella, takana)

Tytöt leikkivät piilosta. Sängyn alla piilossa oleva tyttö huutaa, että etsintä voi alkaa. Vaihtoehto A: Sängyn alla piilossa ollut tyttö vaihtaa piilonsa oven taakse. Vaihtoehto B: Etsijä löytää piilossa olevan tytön.

- 10.1 Tyttö piileskelee sängyn alla (sängyn alapuolella).
- 10.2 Tyttö piileskelee verhon takana (verhon takana).
- 10.3 Tyttö juoksee oven taakse (oven takana).
- 10.4 Tyttö ryömii sängyn alle (sängyn alapuolella).

11. Krokotiili verhon takana (takana, välissä)

Krokotiili vaanii mummoa verhon takana. Narri hyppää krokotiilin ja mummon väliin. Vaihtoehto A: Kaikki kolme istuvat lavalla sovussa. Krokotiili halusi vain leikkiä mummon kanssa. Vaihtoehto B: Narri ja mummo sitovat krokotiilin mummon neulontalangalla ja kantavat krokotiilin pois.

- 11.1 Krokotiili piileskelee verhon takana (verhon takana).
- 11.2 Narri hyppää krokotiilin ja mummon väliin (välissä).

- 11.3 Krokotiili istuu narrin ja mummon välissä (välissä).
- 11.4 Narri ja mummo kantavat krokotiilin verhon taakse (verhon takana).

12. Kissa puussa (päällä, vieressä)

Kaksi poikaa huomaavat kissan puussa. Kissa ei uskalla tulla alas. Toinen pojista soittaa puhelimella apua. Vaihtoehto A: Palokunta pelastaa kissan. Vaihtoehto B: Paikalle tulee lapsi, jolla on mukanaan kissanruokaa, jolla pojat houkuttelevat kissan puusta.

- 12.1 Kissa istuu oksalla (oksan päällä).
- 12.2 Pojat seisovat puun vieressä (vieressä).
- 12.3 Palomies seisoo korissa (sisällä).
- 12.4 Kissa hyppää poikien viereen (vieressä).

13. Pelleilyä sirkuksessa (sisällä, edessä)

Ballerina tanssii sirkusareenalla. Kömpelö pelle yrittää matkia ballerinaa. Vaihtoehto A: Pelle kaatuu orkesterin patarumpuun. Vaihtoehto B: Pelle kaatuu maahan ja on häpeissään.

- 13.1 Ballerina tanssii areenalla (areenan sisällä).
- 13.2 Pelle tanssii orkesterin edessä (orkesterin edessä).
- 13.3 Pelle kaatuu patarumpua päin, ja istuu sen sisällä (rummun sisällä).
- 13.4 Pelle pitelee käsiään kasvojensa edessä (kasvojen edessä).

14. Maali! (sisällä, välissä)

Lapset pelaavat jalkapalloa ja syöttävät palloa maalin edessä. Koira istuu maalin vieressä. Kaksi aikuista katsovat heidän peliään. Vaihtoehto A: Pallo lentää aikuisten väliin. Vaihtoehto B: Koira työntää pallon maaliin.

- 14.1 Maalivahti seisoo maalissa (maalin sisällä).
- 14.2 Pallo on pelaajien välissä (pelaajien välissä).
- 14.3 Pallo lentää aikuisten väliin (aikuisten välissä).
- 14.4 Koira työntää pallon maaliin (maalin sisällä).

15. Hämähäkki laukussa (sisällä, päällä)

Poika piilottaa leikkihämähäkin tytön laukkuun päiväkodin eteisessä pelästyttääkseen hänet. Toinen tyttö näkee hänen touhunsa ja ottaa hämähäkin. Vaihtoehto A: Tyttö laittaa hämähäkin pojan pään päälle pelästyttääkseen keppostelijan. Vaihtoehto B: Tyttö ojentaa hämähäkin takaisin pojalle.

- 15.1 Poika piilottaa hämähäkin laukkuun (laukun sisällä).
- 15.2 Hämähäkki on tytön kädessä (käden päällä).
- 15.3 Tyttö pistää hämähäkin pojan pään päälle (pään päällä).
- 15.4 Poika laittaa hämähäkin taskuunsa (taskun sisällä).

16. Maauimalassa (takana, alapuolella)

Kaksi tyttöä uivat maauimalassa ja pelästyvät hirviötä. Vaihtoehto A: Tytöt pakenevat vesiputouksen taakse. Vaihtoehto B: Tytöt tajuvat, että hirviö olikin heidän ystävänsä, jolla oli levää päässään.

- 16.1 Tyttö ui toisen tytön takana (tytön takana).
- 16.2 Hirviö on sillan alla (sillan alapuolella).
- 16.3 Tytöt pakenevat vesiputouksen taakse (vesiputouksen takana).
- 16.4 Poika nousee altaasta ja kävelee suihkun alle (suihkun alapuolella).

17. Taikuri (vieressä, edessä)

Taikuri on vihainen, koska hänen lohikäärmeensä ei tottele. Tyttö hiipii lavalle ja nappaa taikurin taikasauvan. Vaihtoehto A: Tyttö koskee taikuria taikasauvalla. Taikuri pelästyy ja päästää irti lohikäärmeestään, joka lentää pois. Vaihtoehto B: Taikuri muuttuu hiireksi.

- 17.1 Lohikäärme istuu taikurin vieressä (taikurin vieressä).
- 17.2 Tyttö hiipii pöydän viereen (pöydän vieressä).
- 17.3 Tyttö seisoo taikurin edessä (taikurin edessä).
- 17.4 Tyttö muuttaa taikurin hiireksi hiiriansan edessä (ansan edessä).

18. Rannalla (edessä, yläpuolella)

Kaksi lasta istuu hiekkalinnan edessä, kun aalto tulee ja rikkoo hiekkalinnan. Vaihtoehto A: Lapset ovat surullisia, mutta alkavat koota hiekkalinnaa uudestaan. Vaihtoehto B: Lapset ihastelevat aallon hiekkalinnan valleihiin heittämiä rapuja ja nostavat ravut takaisin mereen.

- 18.1 Lapset istuvat hiekkalinnan edessä (hiekkalinnan edessä)
- 18.2 Aalto kaatuu hiekkalinnan yli (hiekkalinnan yläpuolella).
- 18.3 Poika seisoo tuhoutuneen hiekkalinnan edessä (hiekkalinnan edessä).
- 18.4 Tyttö kurottautuu rapujen ylle (rapujen yläpuolella).